

Danmarkshistorien skulle forfalskes

I sin ennå utrykte bok «Føberen falder», som gjengis i bladet «Revision» forteller Harald Bergstedt om den 30. april 1947, da de politiske fanger var samlet for å høre på radiosendelsen om den gamle konges likferd. Vi gjengir:

Alle var vi kaldt sammen i Fællesstuen omkring Højtaleren, hvorfra speakeren med dæmpet Stemme gav en Skildring af Ligtoget — højtideligt som ved en Altergang.....

...De straalende Uniformer...de fremmede Gesandter fra de sejrende Nationer... Prinser og Generaler... Vi hørte Hestenes Trippen ...Tilskuernes prosaiske Passiar... om Fjerbuske...Cigaretter og Smørpriser... Så pludselig: *Nu kommer kisten med den gamle Konge.*

— *Alle opp!!!* smeldede Willy, der nu var kommen sig og hadde Appellen i sig fra Sergeantskolen... Og *op røg alle* «Landsforræderne» saa ranke som Lys... paanær *mig* med mine Gigtben... og saa den vagthavende Betjent, der *selvfølgelig* ikke kunde være bekendt at la sig kommandere af een af Fangerne men blev siddende med begge Ben demonstrativt strakt langt ud paa Gulvet...

Og aandløse og ranke som Lys blev de staaende — SS-er og Frikorpsfolk — Marinevægttere og DNSAP'er, mens Kongekisten langsomt førtes gjennom Gaderne...

monotone Speakerstemme, der højtideligt refererede og kommenterede:

...Alle i Ligtoget har Frihedskæmperarmbind paa..... (—Trippe — trippe — trippe... lyder Hestene) — Nu kommer Sørgveggen... Paa Kisten over den gamle Konge er *intet* uden et Frihedskæmper-Armbind...

— Det er det dristigste jeg har oplevet, indskød jeg — — og enn for een satte Kameraterne sig ned — —

— — — Den gamle Konge, der lige til det sidste med bævende Stemme hade advaret i Radioen mod *Frihedskæmperne* og «*de Uansvarlige*» med hele deres skæbnesvangre Følge af Vildskab — Panik og Borgerkrig — — af landsfaderlig Om-sorg forat holde sit Folk sammen — taalmodigt til det sidste... «*De uansvarlige*» hade løbet ham over Ende — med udenlandske Bøsser i Haand revet os ud i alle de Ulykker, som den gamle Konge hade villet afværge — — og nu — — forat afstive deres dalende Anseelse — hade de saaatsige ekspropriert hans Ligtoget og — *mir-nix-dir-nix* — gjort ham selv til «*Frihedskæmper nummer eet*» — — efter Døden!

Forts. s. 8

Hvem blir ny politimester i Oslo?

Hvilke kvalifikasjoner fordres?

Politimester Welhaven. er meddelt avskjed i nåde etter oppnådd aldersgrense. Han fratrer juli neste år.

Verdens Gang ser seg om etter ny politimester og det er med fryd vi gjengir avisens oppregning av kvalifikasjonene som menes å være tilstrekkelige. Vi siterer:

«En av de mest fremskutte

er politiinspektør Sigurd Skalmestad. Han har de senere årene løst en rekke vanskelige oppgaver. Han la f. eks. opp programmet for avvikling av Churchills besøk, Kongens 80 års dag og prinsesse Ragnhilds bryllup. Han er både dyktig, sjarmerende og klok, og har det overblikk og det kjennskap til

Forts. s. 8

HISTORIENS MØLLE

eller dengang da Morgenstierne lyste i Washington

Sannheten har den ubehagelige evne, at den kommer for en dag. Det har lenge ligget tett tåke over Morgenstierne, som alltid burde lyse på vegne av det norske folk i U. S. A.

I 1952 kom der ut en bok i London: «The Challenge to Isolation 1937—1940» av William L. Langer og S. Everett Gleason. Boken er utgitt av Royal Institute of International Affairs.

Vi leser på side 427 følgende:

«Regjeringen U.S.A.-regjeringen følte sig, i dette, som i tilfellet med Finland, bunnet til å ta hensyn til den almindelige uvilje mot alvorlig innblanding. Minister Morgenstierne beklaget sig i bitre ord til embedsmennene i State Department over at «de allierte hadde bragt oss inn i denne krigen, og at det var deres plikt å komme å redde Norge.» Han hadde megen sympati for Norges vanskelbne, men Mr. Hull var så bestemt på å forbli korrekt, at han endog nektet å lese ministerens foreslåtte redegjørelse til offentligheten, om den katastrofe som hadde overkommet hans land.»

Vi må ha lov til å anta, at minister Morgenstierne ikke opptrådte på egne vegne, når han meddelte Mr. Hull at de allierte var skyld i krigen — men at han ga uttrykk for sin regjeringens syn.

Vi trenger snart ikke flere opplysninger om den uhyre svindel det norske folk er blitt utsatt for, når den flyktende regjering sammen med Kongehuset beskyldte Tyskland for overfallet på Norge, når deres minister i Washington på Norges vegne uttaler at *det var de allierte som bragte oss inn i krigen.*

Nu nytter det ikke lenger bare å nekte og fortsette med de tvangsinnspilte BBC plater. Sannheten er at Norge tok parti for angriperen stikk i

strid med Norges forpliktelses som nøytral stat. Vi må ha lov til å anta at den manglende mobilisering også har sin grunn. Nærlig høyforrederi mot landets dyreste interesser og mellempfolkelige forpliktelser.

De beskyldninger som er rettet mot oss vender sig nu mot rømlingene.

Man prøvet i 1945 å drepe sandheten ved massearrestasjoner og en ensrettet løgnpropaganda å avlede folkets oppmerksomhet fra de faktiske forhold, nemlig at regjeringen Nygårdsvold tok parti for fienden og i 5 år

måtte ha forstått, at den gikk angriperen til hånde.

Så lenge en del av de skyldige lever, kan vi ikke vente oss, at de ansvarlige vil vedstå sig sin brøde. Det spiller forsåvidt mindre rolle. Men vi har rett til frimodig å si fra, at «landssvikere» svek England — men vi svek ikke Norge.

Nu kan vel hr. Morgenstierne offentliggjøre den redegjørelse som Mr. Hull nektet å lese, da det ikke er bare fru Kirsten Flagstad som har vært offer for hans «dobbelte bund», men et helt folk.

Forts. s. 8

Historieforfalskningen om Monte Casino

Fra en av våre lesere i Chicago har vi fått et brev hvor han bl. a. skriver:

— — — jeg ble høylig forbauset, da jeg leste artikkelen i nr. 26, av 18. juli «Den ville krig», om bombardementet av Monte Cassino klosteret. Det var jo en kjent sak, at tyske soldater var der; og at de så vidt som jeg (og andre) husker kom inn i klosteret gjennom underjordiske ganger.

Chicago Public Library har kopier på film av alle Chicago Tribune aviser (en av de største aviser i U.S.A.) for mange år tilbake; og hvem som helst har anledning til å se dem. Det var jo stadig artikler om krigen ved Monte Cassino både før og etter bombardementet. Det tar jo lang tid å granske flere ukers daglige aviser, så jeg så den av 16-2 1944, da jeg visste, at det ville være noe i den ang. bombardementet dagen i forveien; og her er noen få utdrag fra artikkelen om bombardementet:

300 Germans flee smash at Cassino shrine.

Civilians and others were warned the day before the bombardement.

The bombing sent »00 grey uniformed German soldiers racing like rats from the stronghold.

The sentiment of the soldiers watching the attack was not hard to gauge. They have fought and seen their comrades killed under the shadow of the abbey for many days. Soldiers were of the opinion, that it should have been done long before, as the Germans were using it for observation at the cost of lots of our men.

Europeiske landes aviser så som England og Frankrike har vel også artikler ang. bombardementet, selv om disse

Forts. side 8

FOLK og LAND

Ansv. utgiver og redaktør

Finn Brun Knudsen.

Telefon 55 76 56. Postboks 1407.

Ekspedisjon: Kierschowsgt. 5, Oslo — Tlf. 37 76 96

Valgets fasit

Foran nye oppgaver

Åtti mot sytti, det er stortingsvalgets enkleste fasit, når det gjelder politisk livssyn. Det vil si at vi ennå i fire år skal slite med et sosialistisk styre her i landet, og det lover ikke godt.

Det er ennå for tidlig å si noe om de tidligere NS-medlemmers og Samfundspartiets innflytelse på stortingsvalget. Vi vet bare at de i stor utstrekning har fulgt parolen i vårt blad og at de politiske partier vil måtte regne med at de denne gang har fått konjunkturbetonte stemmer, som neste gang kan falle på andre partier eller på en ny politisk konstellasjon.

Vi ser at et blad betegner de tidligere NS-folk som politisk hjemløse, og det er for så vidt riktig som ingen av de politiske partiene har hatt mot til å ta våre problemer opp til realitetsbehandling. Men det betyr ikke, at vi kan ties ihjel, dertil griper våre problemer allfor dypt inn i hele folkets liv og vil komme til å gjøre det i årtier fremover. Og politikkerne vil heller ikke i all fremtid kunne fortsette å være døve for historiens tale. Det er jo nettopp denne sviktende sans for historisk perspektiv, denne nedstemmende mangel på virkelig aristokratisk livssyn, som preger døgnpolitikken. Det kan gå til en tid og så lenge det er rasjoneringsstider, både åndelig og materielt, men det vil svikte, når det er tale om folkets liv på lang sikt, det som har vært grunnlaget for all vårt arbeide både før, under og etter okkupasjonen, noe som helst skal forties og glemmes av massene i dag.

I løpet av de kommende fire år vil stortinget og administrasjonen bli stillet overfor avgjørende spørsmål, når det gjelder de tidligere NS-folk. For det første må det bli slutt på menneskepinningen, på den fortsatte innesperring av de politiske fanger — et fenomen som har henledet internasjonal oppmerksomhet på seg. For det annet vil resultatet av det svenske rettsinstituttets vitenskapelige undersøkelser av det politiske rettsoppgjør i Norge foreligge forhåpentlig allerede neste år, og det vil komme til å kreve at stortinget må ta standpunkt. For det tredje vil jevnslidende med dette den avklarende historiske forskning gi oss nye holdpunkter i kampen for vår sosiale oppreisning.

Vi hadde i det lengste håpet at rette vedkommende ville ha tatt imot Johan Scharffenbergs utstrakte hånd og at Det Norske Vitenskaps-akademi hadde påtatt seg oppgaven å granske det politiske rettsoppgjør. Når det ikke skjedde — og det bør vi ikke glemme — hadde vi ingen annen vei å gå enn å søke sannheten utenfor landets grenser. Vi har gjort det ikke bare i egen interesse, men fordi sannheten alene kan gjøre det norske folk åndelig friskt og fritt, for å tale med Johan Scharffenberg.

Våre oppgaver er således fortsatt mange og store, og det avhenger i dag mer enn noensinne av motet og makten hos våre egne, om vi skal kunne løse dem. Husk på: Samlet er vi en makt, det har vår opptreden ved stortingsvalget vist, — spredt er vi et lett bytte for døgnpolitikken. Den ser helst oss alle døde og glemte, for da har den vunnet en lett seir nettopp foran det avgjørende slag.

De uforsonlige

Under ovenstående titel hadde Verdens Gang den 5. oktober en leder som behandlet vår valgparole. Etter lesningen av denne lederen er det tydelig at alt som er bragt i marken mot rettsoppgjøret er gått hus forbi der i gården.

Bl. a. skrives: «Så selvopptatt og fanatiske er øyensynlig de som står bak organet «Folk og Land» at de ikke et øyeblikk har tenkt på at med sin fremgangsmåte vanskeliggjør de stillingen for representantene som har funnet det rett å gå særlig langt med å sette strek over misgrepen fra okkupasjonstiden»

Hertil er å si at vi ikke støtter folk som setter strek over misgrepen under krigen, men vil støtte de kandidater som setter strek under misgrepen som har funnet sted etter krigen, som f. eks. de tilbakevirkende lovene som har felt titusener. At vi kan skade noen ved å støtte dem med våre stemmer ligger utenfor en hver sunn fornuft.

«De uforsonlige» kaller Verdens Gang oss. Javel! Vi er uforsonlige, uforsonlige motstandere av all løgn og bakvaskel-

se som har funnet sted. Vi vil ikke finne oss i å bli belastet med ting vi ikke har gjort og tillagt motiver vi ikke har hatt.

Vi som har vært utsatt for den politiske rettsforfølgelse har ikke hatt noen mulighet for å komme til orde i etterkrigens debatt. Vi er i alle disse årene som er gått siden krigen blitt belastet med de uhyrligste beskyldninger for feil vi ikke har begått. Vi sier ikke derfor at det ikke er blitt begått feil under krigen og at vi er feilfrie, men ensidigheten i oppinionsdannelsen er klar som dagen.

Våren 1945 ble titusener av oss som tenkte anderledes enn de flyktende myndigheter, sperret inne og fikk i løpet av de nærmeste årene lange fengselsstraffer, bøter og inndragninger, mistet borgerlige rettigheter for årrekker og ble utelukket fra organisasjoner og sammenslutninger. Forsøkte noen av oss rettsforfulgte å komme til orde ble vi avvist. Pressen nektet oss spalteplass. Vi fikk ikke anledning til å uttale oss i egen sak! Motparten hadde fritt spillerom. Med andre ord: Kun den ene part kom til orde.

Så langt det er oss mulig er det vår oppgave, gjennom Folk og Land, å råde bot på denne esidighet. Vi er bare en liten ukeavis og kampen virker ofte fåfengt, men vi vinner da terreng etterhvert.

Det er typisk for dagens Norge at personer og myndigheter ikke drar noen konsekvens av opplysningene som etterhvert kommer for dagen. I de tallrike injuriersakene som er reist i anledning av kritikken av rettsoppgjøret er det gang på gang ført sannhetsbevis for vesentlige anklager. Det almenheten får høre er de bagateller som anklagede er blitt fellet på, aldri det som fortsatt står ved makt. Normalt skulle dette ha ført til at enkeltpersoner måtte trekke seg tilbake fra stillinger og embeter, og dommer og forelegg gjøres om. Eller den enkelte måtte reise sak for å få en avgjørelse om riktigheten og så ta konsekvensen av dommen hvis den gikk vedkommende imot.

Hvis Verdens Gang hadde vært besjelet av trangten til å gjøre rett og opplyse sine lesere om verdens gang, hadde avisen skrevet ganske anderledes i dag. Men, for Verdens Gang gjeller det, som for hele den norske presse, å beholde syndebukken NS, de nasjonale Syndebukker som det så treffende er blitt sagt. Det gjeller å verne om myten om masseforræderi og vedlikeholde tåkeleggingen og å fortsette historieforfalskningen.

DEN STORE GÅTE

I 1950 utkom i brosjyreform den sterkeste anklage mot «rettsoppgjøret» som har sett dagens lys i inn- og utland, nemlig av prost A. E. Hedem i Tinn i Telemark. — Prost Hedem som aldri har tilhørt NS, er en høyt ansett teolog med sterke vitenskapelige interesser og kvalifikasjoner, og hans arbeider er preget av store kunnskaper og en klar og selvstendig tenkning. Det er en masse av hans lesere, som aldri har kunnet forstå, hvordan et skrift som: «Kongens linje, Kirkens konto, Rettens status» har kunnet unngå å komme i søkelyset. Hvis boken bare er ment å skulle avfeies og ikke fortjene myndighetens oppmerksomhet eller interesse, da er det i sannhet temmelig kompromitterende.

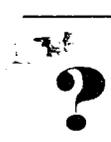
En har heller ikke hørt noe om, at boka er beslaglagt eller inndradd? Kunne ikke F.

& L. prøve å få en uttalelse av forfatteren, om hans syn på den offentlige taushet omkring denne brosjyre?

Leser.

Vi er selv meget interessert i dette spørsmål, og retter det videre til herr Hedem.

Red.

Får vi noen gang sannheten å vite om regien i det internasjonale rettsoppgjør, som fant sted etter den annen verdenskrig? Dette spørsmål melder seg med stigende styrke etterhvert som avsløringene av det storpolitiske spill blir mer og mer kompromitterende for «de store» politikere.

Vi er for få ennå, vi som vil ha sannhet frem, og de er for mange, de som vil holde

Utenlandsk bistand

Det later til at Rolf Erling Knudsen — også kalt «Rottenikken» — skal få sin sak gjenopptatt. Som kjent ble han i 1946 for mord, voldtekt m.m. idømt en straff av 18 års fengsel, og senere har han klart å holde almenheten i ånde ved dristige rømninger fra Opstad og fra Reitgjerdet.

Saken skal som sagt opp igjen, men det later til at de norske jurister og leger ikke lenger stoler på sitt eget juridicum når det gjelder personen «Rottenikken». I et hvert fall er det innløpet en anmodning til Oslo bystyre fra Agder lagmannsrett om å få oppnevnt en utenlandsk sakkyndig til å uttale seg om mordet på gårdbruker Trygve Rastad, og i øyeblikket diskuteres det i harde taket hvem man skal vende seg til. Etter hva Dagbladet kan meddele synes interessen å samle seg om en svensk sakkyndig i første rekke.

Vel — det var noen andre som også fant det nødvendig å henvende seg til svenske sakkyndige for å få klarlagt visse omtålige rettsspørsmål. De var bare ikke så heldige at de hadde noen «rottenikker» innen sin mitte, og følgelig ble de stemplet som «landssvikere» fordi de aktet å søke veildning i fremmed land om et internt norsk rettsforhold. Ja, i selve Stortinget hevdet jo en representant som Finn Øen seg opp til de store høyder i sakens anledning og fordømte i krasse ordelag at det var gjort henvendelse til utlendinger. Verst av alt var det, sa han, at det var Sverige man var gått til, og siden han først var i slengen, så fyrte han løs med at «støtt det nordmenn lyt vera med, når Noregs

den skjult både for sin egen skyld og for å dekke de hemmelige krefter, som sto og står bak slike oppgjør. Det er som om den ubarmhjertige Jehova går igjen også i våre dager med hevn som skal vare til tredje og fjerde ledd. Og alt dette kan skje, fordi folk flest ikke lenger har tid til ettertanke og til å skape et livssyn bygget på tro og tillit. Hvor skal så den store vekker komme fra?

FORBUNDET

«FOLK OG LAND»

Neste nr. kommer

7. nov. - 53.

Tidligere NS-medlemmers beskjeftigelse

Den 4. septbr. d. å. skrev Forbundet et brev direkte til justisminister Kai Knudsen, der man fremholdt de vanskeligheter som fremdeles gjorde seg gjeldende på arbeidsmarkedet, spesielt når det gjalt tidligere stats- og kommunefunksjonærer som var kommet noe opp i årene og som på grunn av etterkrigsoppgjøret var satt ut av sine stillinger. Det ble pekt på de forutsetninger for gjeninntagelse i offentlige stillinger som gang på gang var kommet til uttrykk fra Stortingets side, men som man desverre ikke kunne finne var tilstrekkelig iaktatt av de ansettende myndigheter. Forbundet ba derfor om justisministerens bistand til at disse samme myndigheter ble tilholdt å forholde seg i samsvar med de retningslinjer som var trukket opp i Stortinget.

Justisministeren har den 23. septbr. d. å. svart på denne henvendelse, og da man går ut fra at dette svar vil ha interesse i store kretser, hitsetter man justisministerens brev in extenso:

«Det Kgl. Justis- og Politidepartement, Statsråden.

Forbundet for Sosial Oppreisning, Kierschowsgt. 5, Oslo. Forhenværende. NS medlemmers sysselsettelse... ..

Jeg har mottatt det ærede forbunds brev av 4. ds. om sysselsettelse av tidligere NS-medlemmer.

Under debatten i Stortinget

merkje skal hoggast ned!»

Jo, jo, det er vel så det. «Rottenikken» er en dyrebar mann for det norske samfunnet. Når det gjelder ham må intet lates uforsøkt. Da løper selv de norske rettsmyndigheter til Sverige etter sakkyndig bistand. Men noe slikt må for all del ikke rettsoppgjørets offere innlate seg på. At de får en rettfærdig behandling har ikke det norske samfunnet noen interesse av.

«Leve Rottenikken! Pokker i vold med de brysomme «landssvikere»! later til å være dagens slagord.

Fanden vet å ta hånd om sine!

H. N. H.

om rettsoppgjøret den 22. januar 1952 uttalte daværende justisminister, stotsråd Gundersen, bl. a. følgende om dette spørsmål:

«... la meg bare peke på at helt fra begynnelsen av har rettsmyndighetene bedt Arbeidsdirektoratet og arbeidskontorene om å ha sin oppmerksomhet spesielt henvendt på dette spørsmål, og det er gjennomført tellinger og undersøkelser gang på gang. I et brev av 19. januar 1952 til Justisdepartementet sier imidlertid Arbeidsdirektoratet, etter først å ha git et resymé av forholdene inntil 9. januar 1948: Etter 1948 har spørsmålet fremstillet seg så lite aktuelt, sett fra et arbeidskrafts- eller et arbeidsløshetssynspunkt, at en ikke har funnet å burde foreta nye undersøkelser.

I meldingen fra 1948 heter det: «Fra februar til oktober 1946 sankt antallet ledigmeldte NS medlemmer fra vel 1000 til ca. 300». Og pr. 9. januar 1948 regnet direktoratet med at tallet på ledigmeldte NS medlemmer i alt sannsynligvis ikke var over 200 — altså over hele landet.

Naturligvis er det så at mange landssvikere ikke er kommet tilbake til nøyaktig samme stilling som de hadde. Det kan hende at de har måttet skifte stilling, skifte arbeidssted, ofte også bosted, og det kan godt hende at det i mange tilfeller har vært hardt for dem, men mange som jeg har talt med har sagt at det nettopp var redningen for dem å komme over i et annet miljø hvor hele den atmosfære som omga dem, ikke lenger var der. Mange har måttet gå tilbake fra overordnede stillinger til underordnede stillinger. Vel, det kan naturligvis også ha vært hardt for dem, men i det store og hele er de absorbert av arbeidslivet. Jeg er oppmerksom på endel unntak. Det gjelder endel prester, en del jurister, noen lærere — skjønt ikke mange — og endel eldre kontorfolk, men de deler skjebne med mange eldre mennesker som ikke lenger kan få arbeid som kontorfolk. Her har vi altså endel spesielle problemer som vi må ha vår oppmerksomhet henvendt på, men det er altså ikke noe uttrykk for den generelle tilstand. Den har vi virkelig all grunn til å være fornøyd med.»

Det som her er uttalt, må antas å ha sin gyldighet også idag. Jeg kan således ikke se at det er grunn til å ta opp spørsmålet om sysselsettelse av tidligere NS medlemmer som et almindelig problem.

Jeg er dog oppmerksom på

at det kan forekomme tilfeller hvor tidligere NS folk ikke har greid å skaffe seg passende arbeid etter at dommen var sonet. I tilfelle det ærede forbund kjenner til eller har oppgaver over slike tilfeller av manglende sysselsettelse, er jeg takknemlig for å motta en fortegnelse over disse, slik at myndighetene i størst mulig utstrekning kan søke å avhjelpet mulige uheldige forhold.

Oslo, den 23. septbr. 1953.

Kai Knudsen.

Som det herav vil fremgå rekker justisministeren våre folk en hjelpende hånd i det ømtålige forhold som heter tidligere NS-folks sysselsettelse, og det er all grunn til å være ministeren takknemlig for den beredvillighet han således legger for dagen.

Forbundets sekretariat kjenner jo på grunnlag av henvendelser i årenes løp til en rekke tilfeller hvor såkalt «utrenskede» offentlige tjenestemenn eller offentlige bevilningsinnehavere har vært og er i vanskeligheter og som særdeles gjerne så at de igjen kunne komme i arbeid på et gebet der de kunne dra nytte av sin utdannelse og tidligere erfaring. Spørsmålet har vært drøftet innen Forbundets ledelse og man er kommet til at det vil være enklest og mest lettvtint om man kan tilstille justisministeren en mest mulig samlet fortegnelse over tjenestemenn som ønsker å bli gjeninntatt i offentlig tjeneste, med angivelse av personalia og tidligere tjenesteforhold samt gruppevis ordnet etter de etater de har tilhørt. Man vil derfor oppfordre alle som denne sak måtte vedkomme til så snart som mulig å sende melding inn til Forbundet, Kierschowsgt. 5, Oslo, idet man ved utformingen av sin henvendelse i størst mulig utstrekning følger de punkter som er angitt i hosstående oversikt.

Vår oppfordring gjelder som sagt alle som har vært i offentlig tjeneste — i stat eller kommuner — og likeledes dem som har utøvet virke i henhold til offentlig autorisasjon.

Forb.sekretæren.

LITT AV HVERT

De små enkle gleder folk har i livet, tobakk, øl, sjokolade o. s. v., er blitt så dyre at det nå snart forbyr seg for alminnelige mennesker å glede seg mer over dem. Se her hva årsaken er:

	Ut- salgs- pris	Herav tar Staten
Alm. sigaretter	kr. 1.60	1.04
Mixture tobakk	« 3.30	1.92
Landsøl	« 0.53	0.158
Pilsnerøl	« 0.88	0.487
Brus	« 0.53	0.158
Spisesjokolade	« 1.00	0.54

A.REGJERINGEN investerte kr. 400 000 i A.s Havlær i Melbu. Bedriften ble ledet så skandaløst at et statlig granskningsutvalg ble nedsatt. Dom: Ikke levedyktig, nedlegges.

A-REGJERINGEN ofret 5 millioner kroner for å modernisere Blikkvalseverket i Laksevåg ved Bergen. Moderniseringen ble gjennomført og resultatet var at bedriften gikk med så stort underskudd at den måtte stoppe. Nytt blikkvalseverk vil komme til å koste ca 90 millioner kroner.

A-REGJERINGEN opprettet et fryseanlegg i Melbu. Driften gikk på underskudd. Ny innspøyning av en million kroner måtte til for at driften over

hode skulle kunne fortsette. Driften er av Riksrevisjonen betegnet som ytterst slett.

*

OSLO ARBEIDERPARTI hadde i 1952 61 000 medlemmer. — Men — 56 000 var tvangsinnmeldt ved kollektivt medlemskap gjennom sin fagforening. Rest 5000 medlemmer.

*

Av seksten sosialdemokratiske riksdagsmenn fra Stockholm er bare fire fagforeningsmedlemmer — og ennå ferre kan man vel med rette kalle arbeidere. «Arbeiderpartiet» holder på å bli et parti uten arbeiderrepresentanter, klager «Aftontidningen» som representerer LO-interessene. Hvorledes er det så med våre egne pamper, som så lenge har vært «fagpolitikere», at de har glemt arbeidernes egentlige interesser?

*

Den nye danske justisminister, Hane Hækkerup, får ingen god mottagelse i pressen. En innsender i «Information» spør: «Hvem har fortalt Dem, hr. redaktør at det er Gud som har gitt Hans Hækkerup det embede han idag bekleder?» Han får riktignok ikke noe svar, men enhver tenker sitt. Og vi kan vel trekke visse sammenlikninger hos oss.

Huskeliste

for oppsetting av melding til Forbundet, Kierschowsgt. 5, Oslo, om at man ønsker gjeninntagelse i offentlig tjeneste:

1. Fullt navn, fødselsår, nøyaktig postadresse.
2. Forsørgelsesbyrde, helse- og tilstand, nåværende arbeid og eventuelt andre økonomiske opplysninger som antas å være av interesse.
3. Når ansettelse i off. tjeneste fant sted, hvilken stilling man innehadde 9. april 1940 og hvilken pr. 8. mai 1945. Om man har vært medlem av offentlig pensjonskasse og i hvilket tidsrom.
4. Om virksomheten bygget på off. autorisasjon — i tilfelle hvilken — samt når autorisasjonen var mottatt og i hvor lang tid virksomheten var utøvet da autorisasjonen ble inn-dradd.

5. Om man har fått dom eller forelegg ifølge etterkrigsoppgjøret, i så fall når og hvor (politimesterdistrikt eller rettsinstans), samt hva forelegget eller dommen har gått ut på (derunder også rettighetstap og fradømmelse av stilling samt eventuelt fristen for sådanne tap).
6. Om man er fradømt sin stilling ifølge saksanlegg etter utrenskningsloven eller oppsagt på annen måte. Angi nærmere data.
7. Om forelagt bot er betalt eller idømt frihetsstraff er sonet. På hvilket tidspunkt løslatelse fant sted. Om pålagt erstatning eller inndragning er oppgjort, eventuelt redusert eller ettergitt.
8. Om man har spesialutdannelse og i tilfelle hvilken.

Send melding til Forbundet så snart som mulig!

Forb.sekretæren.

Seierherrenes umenneskelighet

Pengene som er døde for omverdenen

Etter otte års forvirret politikk fra vestmaktenes side overfor Tyskland sitter fremdeles over 500 «krigsforbrytere» i deres fengsler og vansmekter, derav «de syv store» i Spandaufengslet. Kieler Nachrichten forteller herom:

«Disse mennesker er nummer. Mennesker uten navn og med en utradert fortid. De bærer nummer på ryggen og ingen fangevokter kaller dem annet enn nr. 1, nr. 2 osv., enten det er storadmiral Raeder, eller Dönitz eller Schirack, Hess, Funck, Speer eller den 80 årige von Neurath. Det finnes utallige saker i dette fengsel, verre enn et tukthus, som er like latterlige som chikanøse. Men det verste er forpleiingen. Hver fjerde måned, som står under russisk regi, er en sultemåned etter hvilken de syv fanger er fullstendig utmattet. Deres pårørende kan ikke hjelpe dem. De får ikke sende mat til Spandau. Det som er tillatt selv i sovjetrussiske tukthus, er ikke tillatt her. De dømte får heller ikke motta aviser eller meddelelser om det som foregår ute i verden. De er adskilt fra alt liv. De skal være døde.

Dette umenneskelige skjer under kontroll av de fire seiersmakter midt i Tyskland. Et system som skriver seg fra den første etterkrigstidens hevnløst, bibeholdes fremdeles etter russernes ønske. De tre vestlige fengselsdirektører har ikke formådd å oppfylle selv de mest primitive krav på menneskelighet mot den russiske partners vilje.»

Dette er Spandau og seiersmaktene. Men la oss ikke glemme våre egne, som i kraft av sosialistregjeringens maktfullkommenhet hensleper sine tunge dager i fengsel nå otte år etter at hevnerne satte i verk sin forfølgelse. Vi forferdes over russernes grusomhet. Men er da den norske sosialistregjering et eneste fnugg bedre? Vi forstår ikke at dens medlemmer kan ha en eneste rolig natt, hvis de da ikke er fullstendig russifisert.

Kongsberg Dagblad om Skanckes henrettelse

Nettopp i Folk og Land er det på sin plass å vise årvåken takknemlighet mot tapre nordmenn som våger å gå mot strømmen, ja tilogmed tør kaste søkelyset mot maktens topp og tinde!

Under overskriften — «Vårt folks mentale forfald» — skrev Kongsberg Dagblad — redaktør M. Vanberg — i en leder for tirsdag 31. august 1948 bl. a. følgende som viser hos dette venstreblad en minneverdig uavhengighet, idet red. vel bare har hatt den ensrettede presses ufullsendige rettsreferater for seg:

K. D. skrev: «Professor Ragnar Skancke ble natt til lørdag henrettet etter at en rekke søknader om benådning var avslått av Kongen i Statsråd. . . . Vi tror neppe at det er for meget sagt at henrettelsen av professor Skancke har vakt forferdelse og avsky i store kretser av vårt folk. Selvfølgelig hadde han meget å sone. Men i over 2 år har han allerede sittet fengslet med en dødsdom over seg.»

«Men noen har også en følelse av at her har katten lekt med musen unødig lenge. Omtrent alle landets prester har søkt om nåde for den dømte, likeså en lang rekke av framstående menn og kvinner.»

«Det verste med disse dødsdommer og henrettelser er dog den forråelse de skaper i folkesindet og de ugjerninger som følger i deres spor. Ingen som har øynene åpne vil ha undgått å legge merke til at mord og forbrytelser er gått inn som et fast ledd i etterkrigs-tidens Norge.»

«Det vil bli den nåværende regjeringens største byrde, den uavtvettelige skam og dens tyngste ansvar overfor vårt folk, at den har latt disse dommer fullbyrdes. Og den anklage som vil rettes mot dem vil desverre ikke bare ramme regjeringen, men også der hvor vi vilde man skulle stå plettfri.»

Bøddelen fra Budweis

Menneskerettighetene og domstolen

En av de sjofleste håndlangere for den tsjekkiske mord- og voldsterror mot tyskerne i Tsjekkoslovakiet etter kapitulasjonen i 1945 står nå for den amerikanske domstol i München. Han heter Hrneck men er best kjent under navnet «Bøddelen fra Budweis» og årsaken til at han nå står for retten på den annen side av jernteppet er, at han er flyktet fra sitt fedreland og påberoper seg å være politisk flyktning.

Sudettyskere og andre, som det lykkedes å komme unnav det tsjekkiske terror i Benesj-regimets første «seiersår», har samlet et forferdende bevismateriale mot Hrneck og de krever at han skal stilles for retten og svare for sine forbrytelser. Saken ble opp-tatt av en tysk domstol, men da det viste seg at bøddelen skulle ha utført visse arbeider for den amerikanske sikkerhetstjeneste, ble det bestemt at undersøkelsene mot

ham skulle overtas av den amerikanske domstol i Tyskland. I denne forbindelse har tidligere dommer i Pankraz-fengslet i Prag, 1945—48 dr. Mestan skrevet en artikkel i det i London utkomne blad «Cechoslovak». Han fungerer som sakkyndig i tsjekkisk lovgivning ved domstolen i München og han fremholder, at det i dette tilfelle dreier seg om en sak mot «et medlem av et alliert folk», hvis forbrytelse går inn under de tsjekkoslaviske amnestilover av 28-10 1945 og 8-5 1946. Kan så den amerikanske domstol dømme ham etter Nürnbergprinsippene, d.v.s. som forbrytelse mot menneskeligheten, «som jo bare anvendes mot tyske medborgere»? Dr. Mestan legger til at «det her dreier seg om en sak som er av internasjonal betydning». En fellende dom «skulle være et prejudika, og en anvendelse av prinsippene fra Nürnberg skulle kunne falle tilbake på de allierte seierherrene».

Og så får man da se, hvor langt de lovpriste menneskerettigheter strekker seg når det gjelder en av deres egne bødler.

Ny brosjyre av prost Hedem

Vi erfarer at Prost A. E. Hedem har skrevet en ny brosjyre som nettopp er gått i trykken.

Brosjyren består av to innlegg. Det første heter: Hvorledes regjeringen Nygårds-vold førte Norge inn i krigen. Det annet: Haag kontra Høyesterett. Vi skal senere komme tilbake til brosjyren.

600 tyske krigsfanger kom hjem fra Sovjet-Unionen for en tid siden, som følge av en avtale mellom Øst-Tyskland og Sovjet-Unionen fra august i år.

Hvorfor vi kjemper

Vi gjengir idag erklæring utstedt av en av landets politimestre. Det omtalte forelegg ble vedtatt på betingelse av at en slik erklæring ble skrevet.

Erklæring.

På foranledning bekreftes at P. P. ved . . . . . politikkammer, Landssvikavdelingen, er ilagt en bot, stor kr. 5.000,— med begrenset rettighetstap etter landssvikordningen par. 13 nr. 1—3 for overtredelse av samme anordnings par. 2 nr. 4.

Grunnlaget for forelegget er at han våren 1941 gav et bidrag, stort kr. 150,— til Den Norske Legion. Han har sittet i varetektfengsel i 122 dager som mistenkt for spionasje.

Under etterforskningen er det imidlertid ikke kommet frem noe som helst som bekrefter denne mistanke. Heller ikke noe som tyder på at han har vært medlem av Nasjonal Samling eller på annen måte overtrådt landssvikordningen eller straffeloven utover det forhold som danner grunnlaget for forelegget, nemlig bidraget til Den Norske Legion.

Forelegget er vedtatt og boten betalt.

Politimesteren i . . . . . d. 2. november 1946.

Landssvikavdelingen
N. N. (sign.)

Så lenge et slikt forelegg kan stå ved makt vil vi kjempe mot uretten. Den Norske Legion ble satt opp for kamp i Finland mot Sovjet og før krigen kom til Norge var det en æressak for enhver nordmann å støtte denne kampen. Mannen som dette dokument omhandler deltok i 1940 i Norge som offiser. Navnet på mannen har vi unnlatt å bringe offentlig frem, men redaksjonen er i besittelse av bekreftet avskrift av originaldokumentet.

Vi kjemper mot uretten

FOLK OG LAND

VED ADRESSEFOR-

ANDRING bes både ny og gammel adresse oppgitt.

MOR min

bruker bare RITA til all slags vask. Mor har ikke prøvd noe bedre vaskemiddel til hus, klær og oppvask. Og så billig da, kr. 1,60 pr. 1/2 liter.

Mor kaller RITA «vaskevennen» sin.

Jeg synger til mor:

Rita, Rita, hei, hei, hei,

Rita vasker alt for deg!

DEN PRAKTISKE PAKNING SOM IKKE RUSTER.

Desin Tekn. Kjem. Fabrikk
KROKSTADELVA.

Et forsøk på norsk allianse med Sovjet

Den 9. april 1945 foreslo den norske exilregjering for sovjetregjeringen at de to regjeringer i fellesskap skulle avgi en erklæring om Svalbard, hvor det het:

«Den norske regjering og den sovjetrussiske regjering,

som mener at nøytraliseringen av Svalbard, uttalt i Paristraktaten om Svalbard av 1920, har vist seg å være ugjennomførlig og at en opprettholdelse av dette prinsipp ville være i åpenbar strid med de to lands interesser.

som ønsker å istandbringe en ordning med hensyn til den militære utnyttelse av øygruppen som både kan tjene til å fremme de to lands sikkerhet og vil kunne betraktes som en regional utbygging av en internasjonal sikkerhetsorganisasjon, er, idet de vil avvente uttalelser som i fellesskap skal innhentes fra Frankrikes, De forente kongerikers, Canadas, Sveriges og Nederlands regjeringer, og under forbehold av det norske Stortings godkjenning av en endelig ordning blitt enige om følgende bestemmelser:

Forsvaret av Svalbardsøygruppen er et fellesanliggende for Norge og Sovjet-Samveldet» «For så vidt angår de to staters innbyrdes forhold på det militære område skal prinsippet om likestilling på ethvert punkt iakttas.»

Dette var altså Nygårds-volds & Co.s stilling til det delikate spørsmål den 9. april 1945, like før Victoria-smellet. En slik allianse er grunnlovsstridig — det visste regjeringen i London også — og den ble derfor avvist av Stortinget.

Denne saken har vært berørt i årets valgkamp i en fektning mellom kommunistenes «Friheten» og A-partiets hovedorgan som besvarer skytset med følgende læreriske tirade:

« — — —

Det nytter lite å prosedere på hva den norske regje-

ring i London, mens krigen pågikk, fant å måtte love å forelegge Stortinget når dette ble samlet etter frigjøringa. — — —». (Arb.-derbl. bl. 9-10 53).

Legg merke til formuleringen. Ikke prosedere på hva en måtte love under en krig!

All makt tilhører folket

Ny propaganda i Tsjekkoslovakiet

Et pengeseddelliknende flyveblad spredes for tiden i millionopplag i Tsjekkoslovakiet. Det bærer følgende tekst:

«Seddelen er beviset for regjeringens rådvillhet og femårsplanens bankerot, et minne om hva regjeringen har bestjålet Dere for. Den er en oppfordring til kamp, signalet til, at De overfor regimets svakhet stiller folkets kraft og yder motstand så godt De kan. Folkene i alle land, som Sovjetunionen har gjort til slaver, Forener Dere i Deres kamp. Den frie verden er med Dere. All makt tilhører folket.»

På baksiden står: «Tsjekker og slovakker! Regimet blir svakere og svakere og er bange for Dere. Makten ligger hos folket, og folket er imot regimet. Foren og mobiliser Deres krefter! Bort med kollektosene! Hold fast ved arbeidernes rettigheten! Krev idag innrømmelser og imorgen friheten!

?

Jeg har sett og hørt meget om at N S skal opptas i samfunnet? Er tidspunktet bestemt? Blir det en høytydelig opptagelse? Blir det adgang for publikum?

.. .. Jon Vangen...

B Ø K E R

av enhver art.

P. THJØME, Stavanger
Postboks 122. T. 2 11 33

Den forsvunne krigsfangearmé finnes ikke

De er alle døde, de hundrede tusen fra Stalingrad

Masser av tyske mødre har i ti år gått og håpet på å få tilbake sine sønner som ble tatt tilfange ved Stalingrad, og de ble tilstyrket i sitt håp ved at man i Vesttyskland hadde regnet ut at det fremdeles var oppimot 100 000 krigsfanger igjen i Sovjetunionen. Men nå har de fått et chock, forteller Christer Jäderlund i Stockholms-Tidningen. De nyss hjemvendte krigsfanger forteller nemlig at av de 99 000 soldater som dengang vandret i fangenskap, er det bare en liten brøkdelen som lever. Da de russiske myndigheter i 1947, altså fire år etter Stalingrad, talte opp de tyske Stalingradkjempere, var det bare 2 500 i live. Fremover til 1948, beretter tyske læger som nå er kommet hjem, døde av alle tyske krigsfanger minst 40 pct. I enkelte leirer døde 10, men i andre 90 pct. At massedøden var særlig stor blant de soldater som ble tatt til-

fange ved Stalingrad skyldtes helsetilstanden, som etter måneders uhyggelige opplevelser og strabaser var helt håpløs. Sovjet hadde ikke mat til alle disse og heller ikke muligheter for å gi dem pleie. Hertil kom at hatet til tyskerne var særlig sterkt etter Stalingrad.

I den tyske presse ser man nå bilder av de første generaler som er frigitt. Deres fortørkede mumieansikter gjør et rystende inntrykk. En såkaldt generalarbeidsleder, som har sittet i Moskva sammen med høye sovjetrussiske funksjonærer, beretter at etter deres utsagn lever ca. 20 millioner mennesker av begge kjønn og av mange nasjonaliteter bak piggråden i Sovjetunionen. Hjemvendte østprøysere kan fortelle om en koloni «frie» mennesker høyt oppe i Sibiria. Det er de frem til 1950 deporterte tyskere fra den av russerne annekterte del av Østprøysen. De lever under kummerlige forhold. Antallet er ikke kjent, men det er meget stort. De deporterte består mest av kvinner og barn.

Mange av de hjemvendte krigsfanger har ikke lenger noen familie. Flere har funnet sine hustruer i andres armer, andre finner ingen igjen etter de store bombardementer. Og de må på egen hånd skape seg et nytt liv.

En sagakonge

Der stiger et rop over lande fra folket i ytterste nød mot ham som til forbild monstande om slutten blir liv eller død.

Mot drotten som hellig ble kåret til vokter av folkenes vel til ham hvis virke er båret av rettsinn i hjerte og sjel —

Og ropet blir hørt av drotten han sverger igjen til sitt folk ei skal det bli sagt at han sviktet sit kall som dets fører og tolk.

Så fyndige ord han taler til disse som råder til flukt over hav. Min stand er herhjemme tilvisse her ligger de næreste krav, som skip uten ror er et folk uten fører hva gavner vel innsats bak fremmedes dører?

Slik talte en konge av høybårne ætter og levde i samklang slik saga beretter hans navn skal ei glemmes — hans ære ei skjemmes av frasefylt patos om fedrelandssinn etter nye metoder på egne og fremmede kloder. .. .. K. M...

Gaveboken fremfor alle

Eventyret Tom «Solbris»

300 sider — Rikt illustrert kr. 13,— innb.

Portofritt ved forskudd

Bestillinger blir ekspedert omgående.

Restopplaget selges av

Sverre Jacobsen

llseng

Boken egner seg glimrende som julegave til venner i inn- og utland. Vent ikke med å bestille.

Overrettssakfører

Ketil Harnoll

Munkedamsv. 5, Oslo

Tlf. 42 21 30

Niels Aalholm

Akersgt. 57 — Oslo

Tlf. 33 43 42 — 33 43 11

Assuranse & Reassuranse
Spes. automobilforsikring og leiekontrakter

Gårdbrukere

Er det noe De trenger av redskaper - Maskiner for jord og skogbruk så står vi alltid til tjeneste

H. SNAPRUD & CO. - Kongsberg

BILER — MASKINER — REDSKAPER

Telefoner 248 — 885.

Trygve Engen:

Jeg er ingen landsviker

Kroniken om førkrigstidens, krigstidens og etterkrigstidens hendinger, slik vi så dem.

Eget forlag, Straumholmen.

Pris hf. kr. 11.—. I bokh, i F. og L.s eksp. eller direkte fra forfatteren.

Trotzkys morder frykter døden for GPU-hånd

Han skal frigis neste år, men trygler om å få bli

Es underlig drama i celleblokk nr. 1 i Mexicos store fengsel

Den 20. august 1940 ble revolusjonsmannen Leo Trotzky myrdet i en villa i utkanten av Mexico City. Morderen ble straks grepet og har inntil nå sittet i det store fengsel i Mexico City for å sone en dom på 20 år. Hans eksemplariske oppførsel har imidlertid medført at han har fått en del av straffetiden ettergitt og i begynnelsen av neste år vil han bli løslatt. Men det er dette han ikke vil, og han ryster allerede av dødsangst, for han frykter at det hemmelige russiske politi vil ta ham avdage for at han ikke skal kunne sladre om det som hendte da Trotzky ble myrdet.

Det bestialske mord fant sted, da Norge var besatt av tyskerne og det var derfor lite man fikk vite om det som egentlig hendte den gang. La oss derfor se litt nærmere på begivenhetene etter de kilder som omsider er kommet for dagens lys.

Jacques Mornard kaller Trotskys morder seg, men det er helt på det rene, at det ikke er hans riktige navn. Han sier selv at han er født i Teheran i 1903 som sønn av den belgiske minister der, men det er forlenget blitt motbevist. Han taler fransk med akcent, engelsk og mexicansk som han har lært under sin «misjon» og litt italiensk, men han nekter å kunne tale eller forstå russisk. Som en ånd fra mørket dukket han opp i Paris sommeren 1938 og fra den tid kan man så noenlunde følge hans spor. Han søkte under sitt opphold der forbindelse med en ung ferierende amerikansk sosialarbeider av russisk avstamning, Sylvia Agelof, hvis søster Ruth Agelof var Leo Trotzky's sekretær. Begge to var medlemmer av den lille Trotzky-menighet som var igjen i USA og Mexico etter at GPU-folkene hadde sørget for å utrydde de fleste av dem under deres blåøyde deltagelse i den spanske borgerkrig.

Da Sylvia vendte tilbake til sitt arbeid i New York, fulgte Jaques Mornard etter henne på falsk pass lydende på navnet Jacson. Han ga set ut for forretningsmann og reiste i stor bil til Mexico og fikk Sylvia til å komme etter idet han hadde innledet et kjærlighetsforhold til henne. Den gang var han en elegant mann med stor charme og liknet lite den blekfete, halv-

skallete fange i Mexicos fengsel, som skjelver av redsel for å bli sluppet ut i friheten.

Uten at noen fant det påfallende ble han innført i Trotskys hjem i en vakker men omhyggelig bevoktet villa i nærheten av byen og ikke minst takket være hans store og flotte bil ble han et yndet medlem av hele Trotskykretsen.

Nå er det neppe kjent blant våre lesere at Trotzky ikke falt for det første attentat. Natten mellom 24. og 25. mai 1940 stormet en gruppe på 30 mann kledt i mexicanske polituniformer villaen anført av en mann i mexicansk oberstuniform, men villaen var så sterkt befestet at angrepet mislykktes. Trotzky selv måtte legge seg flat på gulvet i soveværelset for å unngå de håndgranater, som attentatmennene kastet inn gjennom vinduene. I dag er det ingen som tviler på at mannen i oberstuniform var Jacques Mornard og oppbudet av folk viste hvor forgrennet hans organisasjon var. Etter dette ble vaktholdet i villaen forsterket, men da Jacques Mornard den 20. august om ettermiddagen tross flammende solskinn kom til villaen med en regnkappe på armen, falt det ikke vaktpostene inn å stanse ham — han gikk jo inn og ut i huset som et medlem av familien. Da han kom inn, fulgte han

Trotzky til dennes arbeidsværelse under påskudd av å vise ham en artikkel, som han sa at han hadde skrevet til Trotskys blad. Og siden vet man bare følgende: Da Trotzky et øyeblikk vendte ham ryggen tok han en tung alpestokk med hakke som han hadde skjult under regnkappen frem og tilføyet Trotzky et fryktelig slag i bakhodet. Trotskys fysikk må ha vært enorm, for han døde ikke med en gang. Man hørte ham rope: Hjelp, hjelp, man myrder meg. . . . Og noen av hans medarbeidere styrtet inn i værelset hvor de møtte den blødende Trotzky. Bortenfor, midt i arbeidsværelset sto Jaques Mornard med den blodige hakke, og som en søvngjenger mumlet han: De fikk meg til det. . . . de fikk meg til det. . . . de har satt min mor i fengsel.

Disse ord har han aldri villet gi noen forklaring på, og få minutter etterpå kom politiet og førte ham bort, og 24 timer etter døde Trotzky uten å være kommet til bevissthet i mellomtiden. — Opprinnelig trodde man at Sylvia var hans medskyldige, men hennes raseri mot Jacques Mornard måtte overbevise den mest tvilende. Din forbannede morder, skrek hun da hun ble konfrontert med ham, din forbannede GPU-agent. Jeg håper du må få en fryktelig død.

Og dette hennes håp kan ennå komme til å gå i oppfyllelse. At en mann med en slik udåd bak seg frykter hevn, er lett å forstå, men man skulle tro at det var Trotskyistenes hevn han fryktet. Slik er det imidlertid ikke. Det er bare ett bilde som forfølger ham, billedet at den hemmelige russiske agent som tar hans liv.

Og denne frykten er blitt øket i det siste, for nå føler han sitt liv truet også innenfor fengslets murer. Men av hvem? Under de årelange forhør lykkedes det ikke å få ut av ham hvem som sto bak ham eller hvem som hadde forsynt ham så rikelig med penger i amerikanske dollar. Han sa bare at Trotzky var en elendig forræder mot den sanne kommunisme og at han hadde drept ham fordi Trotzky ville overtale ham til å myrde Stalin. Etter de mange år er han nå blitt såpass mørk at det er gått opp for ham at han har spilt en motbydelig rolle i en blodig marionettkomedie, hvor andre trakk i trådene, og han sier at Sovjets hemmelige tjenere vil drepe ham for at han ikke skal plapre ut med sannheten om bakmennenes spill. Han føler seg overbevist om at sovjetagentene vil myrde ham i selve fengslet og gjøre det slik at det ser ut som en hevn fra familien Trotskys side. Denne har da også nok å

hevne. Ikke bare ble Leo Trotzky myrdet i sin villa, men hans sønn ble ombragt med gift i Paris. Og det ligger den realitet bak, at for kort tid siden henvendte en ukjent kvinne seg til Trotskys enke, som fortsatt bor i Mexico City, med en beskjed fra en av de fanger som sitter i samme celleblokk som Jaques Mornard. Beskjeden gikk ut på at vedkommende fange ville gjøre fru Trotzky en ubetalelig tjeneste. Fru Trotzky avviste imidlertid den ukjente kvinne. . . .

Jaques Mornard sitter blant mange uhyggelige mordere i celleblokk nr. 1, men om dagen er han overassistent ved fengslets leketøyfabrikk og har hatt anledning til å motta besøk av mexicanske journalister. Gang på gang har han overfor dem gitt uttrykk for sin dødsangst som har gjort ham til et nervevrak. Jeg vil ikke ut, jeg vil ikke, stønner han, La meg bli her!

Og så får vi vente på neste akt i dette rystende drama, som så malende forteller om undergrunns politikken i den brogede verden. Man skimter skyggene av bakmennene, men griper bare ut i luften, hvis man vil forsøke å fange dem. Vi er da heller ikke ukjent med det. Bakmennene i den store politiske forfølgelse som fulgte etter den annen verdenskrig holder seg fremdeles i mørket. Her hjemme er det vel egentlig bare Trygve Lie som kjenner noen av dem, og han våger nok ikke å rope dem i sine erindringer som han nå holder på å feste til papiret. Og forøvrig er det vel flere enn Jaques Mornard som ryster i buksene i disse brogede tider.

Var De manntallsført?

På grunn av inntrufne tilfelle er Forbundets sekretariat interessert i å få vite om det er noen som har hatt vanskeligheter med å få avgitt sin stemme ved avholdte stortingsvalg. Det later til at det er flere valgstyrrer som ikke har hatt fornødent kjennskap til lovendringen om rettighetstap av 22. mai 1953 og som derfor har avvist berettigede velgere.

Er De en av dem som er blitt mottatt på denne måten,

så send godhetsfullt et par linjer til sekretariatet, adr. Forbundet, Kierschows gt. 5, Oslo. Oppgi fullt navn og postadresse, bostedskommune, hvilken straff De har vært betenkt med i henhold til landssviklovgivningen og når De eventuelt er løslatt. Derhos hvilke innvendinger De har vært møtt med på stemmestedet. Gi oss beskjed hurtigst mulig av hensyn til klagefristen.

Forb. sekretæren.

Stortingsvalget

Etter at Bondepartiets første kandidat i Vest-Agder, Hauge-land, hadde avgitt en bindende erklæring til Moseid om at han fullt ut var enig i Moseids meninger om «rettsoppgjøret», skulle man trodd at alle rettsforfulgte og deres pårørende ville ha gått mann av huse for å få Haugland valgt. Har De gjort det? Det ser ikke slik ut. For Haugeland manglet 79 stemmer på å bli valgt, og Bondepartiet er neppe så svakt i Vest-Agder at det ikke

skulle ha fått disse 79, hvis vi hadde gjort vår plikt fullt ut. Jeg sier vår plikt. Det er vår plikt å støtte våre venner, for ikke å tale om vår interesse.

Valget i Vest-Agder og muligens også det i Telemark er en likefrem uhyggelig kommentar til furte-parolen.

Hjemmesitterne får nå god tid — fire år — til å overveie følgene av sin passivitet.

Det som har hendt er en følge av at Forbundet tok

«Eventyret om Solbris»

Dagavisen «Diario da Noite» i Recife hadde den 30. juli i år et stort oppslag på første side hvor den forteller sine lesere om Solbrisferden og gjengir i oversettelse det 11. kapitel som omhandler flukten fra Recife.

Avisens redaksjonelle betraktninger bringer vi her i oversettelse:

I Oslo er der nylig gitt ut en rikt illustrert bok, forfattet av dr. Roald A. Nielsen. (I Syden er det vanlig at jurister blir titulert dr. - Oversetterens anm.) med titelen «Eventyret om Solbris». — Boken skildrer alle de begivenheter som var knyttet til «Solbris»'s oppsiktsvekkende flukt i 1948, da fartøyet stakk av fra Bergen og over Fernando da Noronha og Recife til slutt nådde fram til Argentina, etter å ha foranlediget langvarige og omstendelige diskusjoner innen juridiske kretser i vårt land.

Besetningen på «Solbris» var dømt av den norske justis, men det lyktes dem å rømme fra den nye Oslo-regjerings konsentrasjonsleirer, og etter en lang reise ble de holdt tilbake av de brasilianske myndigheter på øya Fernando de Noronha, som de anløp for å ta inn forsyninger. Den påfølgende utleveringsbegjæring ble avslått av vår Høyesterett og flyktningene ble løslatt, men før beslutningen om løslatelse forelå, forsøkte nordmennene å rømme

fra Recife for å begi seg til Argentina. De ble imidlertid innhentet i åpen sjø av den brasilianske destroyeren «Bapendi», som førte dem tilbake til Recife, hvor de igjen ble anbragt i Statspolitietts kvarter på Derby.

Den kjente Pernambucoadvokat, professor Mario Pessoa, påtok seg å føre «Solbris»-besetningens sak, og hans lange forsvarsinnlegg for Høyesterett er nå publisert i norsk oversettelse som tillegg til dr. Roald A. Niensens bok. En engelsk og spansk utgave av boken ventes med det første.

Dr. Roald A. Nielsen innehadde betydningsfulle stillinger i sitt hjemland, bl. a. som byrettsdommer og sjef for Næringsdepartementets juridiske avdeling, og er likeledes forfatter av forskjellige andre verker. I «Eventyret om Solbris» beretter han om alle de vidervedigheter fartøyet var utsatt for på den berømte reisen, som ble fulgt med spent oppmerksomhet av befolkningen i en rekke land.

Diario da Noite påbegynner idag offentliggjørelsen av et overordentlig interessant avsnitt i boken, «Flukten fra Recife». Dette kapitlet, som vi her for første gang gjengir på trykk i Brasil, er spekket med kuriøse detaljer, og skildrer de faktiske begivenheter som for fem år siden vakte slik sensasjon i vår by.

Ønsker De FOLK OG LAND tilsendt i nøytrale omslag, koster dette kr. 30,— pr. år og kr. 15,— pr. halvår.

Ilebu-boka

er stadig like etterspurt. — Nytt opplag igjen! Ingen har forsøkt å bestride sannheten i denne virkelighetsnære, levende beretningen som i dag blir lest med største interesse. Bestill boka De også. 167 sider og bare 5 kroner. Send nedenst. bestillingsseddel til: T. WERNER, postbox 1704, Oslo. Nøytral forsendelse.

Bestillingsseddel.

Jeg bestiller herved boken «Konsentrasjonsleiren Ilebu» sendt som postoppkrav kr. 5,00 + porto.

Navn: .....

Adresse: .....

sin ikke-politiske stilling så strengt, at den avholdt seg fra enhver parole i forbindelse med valget. Den overlot alt til «privat» initiativ, og de som til slutt kom med dette hadde ikke den fornødne organisasjon til å få den fornødne tilslutning overalt. Det er lett å se hva denne erfaring må føre til.

I et svensk blad leser jeg: «Schiller har sagt: «Så lenge man ikke gir opp har man ikke tapt.» Det er nyttig og lærerikt å se tilbake på de nederlag vi har lidt ved å slippe taket for tidlig. Nesten alle storverk i verden er kommet til ved å holde fram mot hindere og vanskeligheter. Å gi etter for mismot blir et nederlag, slår en bresje i vår livsvilje. Seig iherdighet stålsetter den og gjør det umulige mulig.»

Eivind Blehr.

Rettelse

Når «prentesvarten» i min omtale av Trygve Engens bok, «Jeg er ingen landssviker», har funnet på å ombytte uttrykket **forstand** med rettslig **«forstent»**, er det klart han har vært inne på den tanke, at denne siste **sinnstilstand** vil innfinne seg hos atskillige «jössinger» etter lesningen. Og det tror jeg også. —

I. Fr. — O.

Et mindre restopplag av
H. FRANKLIN KNUDSEN:
«Jeg var Quislings sekretær»
selges gjennom «Folk og Land»s ekspedisjon for
kr. 12,— pr. eksemplar.
Mot innsendelse av pengene sendes boken portofritt.

Ringerikspoteter kjøpes. -
Kontant oppgjør.

M. HOLST,

Welhavensgt. 6, Oslo.

Tlf. 33 04 20.

Dame satt alder

(yrkeskv.) ønsker lite eller stort værelse i Oslo.

Bill, mrk. «Haster».

Tannlege Maamoen

Hansteensgt. 2

Tlf. 44 36 99

B Ø K E R

mottas til innbinding.

SIG. HAGA

Adr. Lillehammer

Vi må nå ha hus

ellers blir vi kastet på gaten. Er det noen av «F. og L.»s lesere som kan hjelpe oss. — Helst til en skikkelig leilighet. Vi har nå bodd på hybel i 8 år.

Aasmundsens,

Holtegt. 2 B II.

Tlf. 44 87 72 (før kl. 16).

GODE VINTEREPLER

pr. st. middels — mindre og

C. Noen kasser til private.

ARNE BERGSVIK — KAPP

Havejord og gjødsel

leveres tilkjørt. Havearbeid utføres. Tlf. 37 62 92.

Husbestyrerinne.

Pensjonert embetsmann søker dannet, huslig dame til å forestå hjemmet.

Bill, mrk.: «Hyggelig hjem» i bladets ekspedisjon snarest.

Æpler tilsalgs

Nogle kasser meget fine Gravenstensepler tilsalgs til detaljister eller direkte til forbruker. — Meget rimelig pris.

H. D. KILDELI,

Sande i Vestfold.

Forbindelse med eggprodusenter søkes fast avtager, greit oppgjør.

M. HOLST,

Welhavensgt. 6, Tlf. 33 04 20, efter kl. 17.

Britannia Hotell

DRAMMEN

Inneh. Hans Eggum

SITATER

..Dr. jur. professor Skeie — juristenes lærer i en rekke år, skriver i sin bok «Landssvik»:

«Vi har aldri i vår historie hatt en sådan rettløshet». — Og videre: «Enhver lov skal være kunngjort på handlings-tiden, borgerne skal vite hva de har å rette seg etter.»

..Høyesterettsdommer Einar Hansen uttalte i Høyesterett at Landsvikanordn. skrevet 15. september 1944, som skulle gjelde fra 8. april 1940 overhode ikke ble søkt gjort kjent for almenheten. Tvert om ble anordningen holdt hemmelig helt til landets befrielse. Inn-til det tidspunktet var den således ukjent for alle andre enn ngen få innviet. (Retst. 1945.).

..Høyesterettsadvokat Steffensen skriver i «Nationen» 17-9 1947: «Idag er det vel ingen som med alvor og ansvar vil hevde at rettsoppgjøret er lagt riktig an. — Selv starten var gal både fra rettslig og samfunnsmessig synspunkt, og dette er kommet tydeligere og tydeligere frem etter hvert som oppgjøret har skredet fram».

..Dommer Didriksen sa i et foredrag under tilslutning fra overfylt hus i Universitetet d. 19. november 1945: «Vi har et helt illegalt rettsapparat som arbeider uten å ha noen forutsetning for å dømme, og deres dom kan ikke appelleres til høyre instans. — Vi har folk som har gjort en strålende innsats under krigen bli æreskjeldt av folk som ingenting har gjort, men nu benytter anledningen til å slå seg på sitt fariseerbryst.»

..Kongsberg Dagblad skrev i år-redaksjonelt: «Det er vel ingen som nå ikke erkjenner at rettsoppgjøret var så uklanderlig som det burde vært. Dels har det vært overlatt til folk som sist av alt burde sette seg tildoms over andre... Og at det neppe hadde blitt noen tysk invasjon dersom det parti, som fremdeles styrer, hadde hatt vår forsvarsredskap i noenlunde orden. Mange av de feilgrep som er gjort i forbindelse med rettsoppgjøret har forvoldt skader som er uopprettelige.»

..Direktør Lorentz Vogt uttalte i sitt foredrag i juristforeningen (ref. i Vårt Land 4-2 1949) bl. a.: «..... På grunn av det store omfang rettsoppgjøret har, har oppgaven ligget over myndighetenes evne. — Dommernivået ble senket fordi man måtte ta de folkene man fikk. — Fra øverst til nederst er oppgjøret preget av inkompetente folk. Ved å bruke lovens § 98 ville man nådd til et meget begrenset, klart og renslig og effektivt oppgjør.»

Den kjente h.r. advokat Kluge fra Stavanger skriver i sin bok «Holder vi mål»: «Det er et velkjent fenomen fra historien at statsledelsen setter igang forfølgelse av minoriteter for å avlede oppmerksomheten fra egne begåtte feil.»

..Overlege Scharffenberg — skrev 24-12 1947 i Morgenbladet: «Delvis har den fanatiske forfølgelse av NS hatt til hensikt å lede oppmerksomheten bort fra spørsmålet om skylden for at ulykken og skammen rammet Norge.»

I samme blad 25-10 1948: «De som hadde det politiske ansvar går fri — mens medlemmer av NS blir straffet og forfulgt. — Hvilken taktikk har det ikke vært å lede folkets raseri i retning NS.»

En stor svensk avis skrev i 1948 at bøddellandet Norge ikke lenger kunne regnes som rettsstat.

Sjefdirektør Rygg i Norges Bank sa i et foredrag i Kringkastingen — (Aftenp. 15-5 45) «Heldigvis ble vi reddet fra mange inngrep under Quislingstyret fordi tyskerne og Quislingene sto mot hverandre.»

En tysk offiser uttalte til Morgenbladet: Det norske folk, som vi kom sammen med var hyggelige og hjertelige folk. — Det var kun Quisling vi hadde vanskeligheter med.

VED ADRESSEFOR-

ANDRING bes både ny og gammel adresse oppgitt.

Historieforfalskningen —

(Forts. fra side 1)

landes soldater ikke var der på den tid. Italienerne og tyskere er vel kanskje ikke så villige til å tale eller skrive om hva som virkelig hendte der. Historikerne vil jo i fremtiden granske og offentliggjøre de faktiske forhold.

Da Folk og Land har tatt opp dette emne, håper jeg (og andre) at De vil undersøke, hva som virkelig foregikk før og under bombardementet, og trykke det i avisen, så leserne kan få vite sannheten.

..Hilsen D .J

Den artikkel vi hadde i nr. 26 er en gjengivelse av hva Carl Fredrik Engelstad skrev i Morgenbladet, etter at han selv hadde undersøkt saken på åstedet.

Bombardementet av Monte-Cassino-klosteret vakte stor harme under krigen, selv innen allierte kretser, og selvfølgelig satte krigspropagandaen inn alle sine krefter for å dekke over ugjerningen og rettfærdiggjøre bombardementet med å hevde at tyskerne hadde besatt klosteret.

Når nå historien skal skrives er det alt for lett å gripe tilbake til avisene fra den tid og bygge på de opplysninger som finnes der, og så kommer man ut for direkte usanne opplysninger. Slik er det med så alt for mange av hendelsene under krigen, løgnen lever — for den ble utbasunert, mens sannheten druknet i Tysklands undertrykkelse og etterkrigshetsen mot anderledes tenkende.

Etter hva som nå er kjent må det slås fast som en kjensgjerning at det i klosteret Monte-Cassino ikke fantes tyske soldater og at klosteret ikke var besatt av tyskere, som unnegte klosteret nettopp ut fra motivet: å skåne klosteret som var verdenskjent for sine samlinger av kunst og kulturelle verdier.

Dette er bekreftet av en rekke journalister, bl. a. Carl Fredrik Engelstad, som har besøkt klosteret etter krigen.

Tyskeren dr. Heinrich Bauer hadde i fjor høst som oppgave å besøke klosteret for å lage en reportasje for «Südwestfunk» — den største kringkasteren i Syd-Tyskland. Han forteller bl. meget annet, at han talte med en av klosterbrødrene som fortalte om bombardementet og tiden siden. Denne klosterbror — hans navn er *Anselmo* sluttet med:

Ingen tyskere har ødelagt klosteret, ingen tysk soldat har noen gang besatt disse murene eller oppholdt seg innenfor. De var nede i dalen, de hadde villet redde klosteret — — —

Fra *Anselmo* var full av anerkjennelse for de tyske soldater og offiserer og ba om at det måtte snakkes om det.

General *Juin* har i en artikkel i «*Mercure de France*» bekreftet at det hele var krigspropaganda og at tyskerne først kom tilstede da klosteret var en ruinhop.

Vi finner det ikke nødvendig å utdype dette kapitel av krigshistorien ytterligere. Vi har pekt på en av de mange historieforfalskninger og har dekning for opplysningene. Og vi håper at vi etterhvert skal kunne beriktige noen av de uhyrligheter som går i svang, for vi anser dette å være uhyre viktig, da vi selv er blitt brikker i forfalskningspropagandaen.

Hvem blir —

(Forts. fra side 1.)

politiets organisasjon og virkemidler som er ønskelig for en politimester. Dessuten har han stor erfaring og gjorde en ypperlig innsats i krigstiden.

En annen mann fra Oslo som også kan komme på tale, er kriminalsjef Fr. F. Kaltenborn. Riktignok har hans arbeid i politiet i Oslo vært mer spesialisert etter frigjøringen, men han var med på å bygge opp

de norske politistyrkene i Sverige under krigen, og er en utmerket administrator.

De som ellers kan komme på tale ved besettelsen av stillingen er politimestrene Erling Østerberg i Trondheim, Simon Østmo på Lillehammer, Erling Brinchmann i Bergen og Chr. Wilh. Rynning-Tønnesen i Kristiansand. Hvis da ikke de ansettende myndigheter går helt utenom kravene til tidligere tjenester i politiet og tar folk utenfor etaten.»

Helst det siste tror vi. Kai Knudsen? — Eller hvorfor ikke Dorenfeldt?

Historiens mølle —

(Forts. fra side 1.)

Situasjonen er tragi-komisk. Alle statsmenn som var implisert i den 2. verdenskrig vet at det var England under påtrykk av Frankrike som bragte oss inn i krigen med *velberådd hu, da de allierte ønsket en avlastning ved vestfronten og ville stoppe malmtilførselen over Narvik.*

Vi må ha lov til å trekke den konklusjon, at visse personer før 9. april 1940 har begått handlinger som er av den natur, at disse folk var tvunget til å gå i overfallsmaktens tjeneste for ikke å bli forrådt.

De uriktige beskyldninger mot NS-folk for forrederisk handlinger kommer med dette i sitt rette lys. Ingen NS-mann eller kvinne er dømt for spionasje for tysk regning, enda hele organisasjonen ble beskyldt for slik virksomhet.

Når Tyskland kommer til krefter er det tenkelig at det vil fri sig fra beskyldningen om overfallet på Norge, og at det vil offentliggjøre dokumenter som ikke kan bestrides.

Var det ikke idé, at man her på berget nu tok i sig igjen beskyldningene mot 100 000 landsmenn for å ha gått i fiendens tjeneste, når dette bare gjelder en håndfull «nordmenn» som flyktet ombord i et britisk krigsskip, da det ikke lenger var plass for dem i «fedrelandet».

Stilhet om «rettsoppgjøret» betyr nu at vi ikke må vekke den historiske sandhet. Men historiens langsomme mølle maler sikkert.

Vi «forredere» skal fortsette å slå på trommene inntil den dag kommer, at sandhetens sol får trollene til å sprekke.

Observatør.

24 oktober

Vidkun Quislings dødsdag har etterhvert innarbeidet seg som dagen hvor vi minnes våre døde. I fangeleirene stoppet vi opp denne dagen og var tause sammen. La oss fortsette med det. La oss stoppe opp og minnes våre falne kamerater. De må ikke glemmes.

F. B. K.

Danmarkshistorien —

(Forts. fra side 1.)

I Bogen «Jeg Anklager —» (Side 89) gir «en ledende Frihedskæmper» Hal Koch det dristige Svar: «Myten (d.v.s. Krøniken) om Kongen som Frihedskæmper *maatte vi selv lave, fordi den var nødvendig for os*».

En halv Time efter stod vi opad Vindusvæggen paa Stole og Bænke og stirrede ud gennem Gittervinduerne.

Endelig kom det — langt borte — Kongetoget — langsomt kørende gennem Regnvejret . . . med en lang stribe Røg efter sig.

Det var hele det smokingkledte Danmark, som derude kørte — alt hvad Danmark ejede af Matadorer og Kulturspidser fra Tyskernes D'Angleterregilder — fra Dansk-Tysk Kulturinstitutt — Carsten Høeg iberegnet — *alle dem der var styrtet ind i Dansk-Tysk Forening forat assurere sig selv i Tilfælde af tysk Sejr. Der sad Buhl, der hade sat Præmie paa at anmelde Folk, han idag sad i Vogn med, — der sad Gørtz, der hade slaaet Søm i Fanerne for em, der idag sad herinde bag Gitrene og bandede hans Navn — ja der sad vel hele Rigsdagen, der først vedtog Frikorps Danmark forat redde dansk Hær og dansk Navn — og som bagefter vedtog de Tilbagevirkende Love, hvormed de samme Redningsfolk ble pryglet og sat i Fængsel og deres Familier udleveret til Skam og Skændsel. — — Alle nu — i fineste Puds — samlet paa Sørgevakt over den gamle Konge — hver med et Armbind paa — og hver med et lunt Blik til hinanden:*

— *Vi klarede den ligegodt!*

— — Og naar Vridløse dukkede op og det lave Herstedvester, hvor nu Kryssing sad — med os andre «Forbrydere» — — hvad har de saa tænkt?

Jeg mindedes min prægtige gamle Veninde — fru Emilie Thyssen, Fængselsmissionæren, og hendes kostelige Kupehistorie, fra engang hun kørte forbi Vridløse:

— *Uha, sa den ene Passager. Der sidder mange slemme Forbrydere inde.*

— Ja, sa den anden — og der kører mange flere forbi!

Det var et stortilet Forsøg paa at forfalske Danmarkshistorien. Vi varskoer dog rette Vedkommende, at de ikke gør noget Forsøg paa at føre deres Historieforfalskning ind i Skolebøgerne. Ti saa blir det Kamp om Børnene. Og der blir det os, der blir de stærkeste.

Harald Bergstedt.

ET APROPOS

Hr. redaktør.

Som et apropos til artiklene i Folk og Land, nr. 33 for 12. d. av red. A. Olesen, Aaberaa, tillater jeg meg å sitere fra en liten bok som heter: Heer, Flotte, und Luftwaffe, Wehrpolitisches Taschenbuch, Herausgegeben von Offizieren der drei Wehrmachtteile. Dr. Hans Riegler. 1940-41. (side 53).

«*Die Besetzung Dänemarks und Norwegens:*

Die Besetzung Dänemarks vollzog sich dank der verständigen Haltung des Königs, der Regierung wie des Volkes nahezu reibungslos und einfach, da sie zum Teil auf direktem Landwege, zum Teil auf vom Feinde ungestörtem Seewege erfolgen konnte.»

A. S.

FOLK OG LAND viser seg å være et godt annonseorgan. Annonsene selger!

FOLK og LAND

Utkommer i Oslo

Redaksjon: Postboks 1407, Oslo
Telefon 55 76 56

Ekspedisjon: Kierschowsgt. 5,
Oslo — Telefon 37 76 96

Abonnementspriser:

Kr. 16, pr. år, kr. 8, pr. halvår
Sverige, Danmark: Kr. 20, pr. år,
kr. 10 pr. halvår
Utlandet forøvrig: Kr. 24, pr. år,
kr. 12 pr. halvår
I nøytralt omslag kr. 30,— pr. år
kr. 15,— pr. halvår

Annonsepris: 32 øre pr. millimeter
over en spalte

Løssalgpris: 40 øre

Bruk postgironr. 16450

Sambandstrykkeriet A/S — Oslo